

مقابله با کرونا هم انتخاباتی شده!

دوشنبه گذشته رکورد قربانیان کرونا دوباره شکسته شد و آمار مرگ و میر ناشی از بیماری کرونا به ۴۹۶ نفر در روز رسید، دیروز هم ۴۶۲ ایرانی به دلیل ابتلا به بیماری کرونا جان خود را از دست دادند. خبر بدتر اما این است ویروس جهش یافته آفریقایی که قدرت انتقال و مرگ و میر بیشتری دارد، در کشور شناسایی شده‌است به همین دلیل کارشناسان حوزه سلامت می‌گویند در روزهای آینده، آمار مرگ و میر ناشی از بیماری کرونا بیشتر هم خواهد شد و شرایط به مراتب ناگوارتر می‌شود. هرچند امید داریم پیش بینی کارشناسان محقق نشود اما باید درباره دلیل رکوردزنی آمار مرگ و میر و ابتلا ریشه‌یابی کرد. افزایش آمار مرگ و میر ناشی از بیماری کرونا، به خاطر بی‌تدبیری دولت است؛ چراکه قبل از شروع تعطیلات نوروزی، دولت باید راه‌ها را می‌بست و جلوی سفرهای نوروزی را می‌گرفت اما اجازه داد همه به سفر بروند و بعد از تعطیلات نوروزی تصمیم گرفت محدودیت‌های کرونا اعمال شود. باید پرسید این روزها کدام واحد صنفی به محدودیت‌های کرونایی توجه می‌کند؟ اعمال محدودیت‌های کرونا فقط روی کاغذ است. گفته شده‌است واحدهای صنفی گروه ۲، ۳ و ۴ در مناطق پسا وضعیت قرمز اجازه فعالیت ندارند اما از واحدهای صنفی که اجازه فعالیت ندارند، حمایت نمی‌شود. دولت برای کاهش بار مشکلات آنها برنامه ندارد؛ برای نمونه قانون بخش‌ودگی مالیاتی را برای آنها اجرا نمی‌کند؛ در این شرایط، بطور می‌توان انتظار رعایت محدودیت‌های کرونا توسط واحدهای صنفی را داشت؟ بنابراین و جریمه واحدهای صنفی که نباید فعالیت کنند، سازوکار مناسبی نیست.

با توجه به شرایط امروز می‌توان گفت در آینده فاجعه شیوع کرونا می‌تواند وخیم‌تر شود؛ چراکه هنوز آمد و شد افراد از پاکستان و هندوستان به کشور ادامه دارد. مثلا اداره‌مرک پاکستان هنوز فعال است. حال این که وزیر بهداشت و درمان، به وزیر راه و شهرسازی نامه نوشته که راه‌ها به هند و پاکستان بسته شود؛ امروز مکاتبات اداری، در کسری از ثانیه ارسال می‌شود، اما چرا مصوبات و ابلاغیه‌ها اجرا نمی‌شود؟ به نظر می‌رسد دلیل این مساله این است که رعایت قانون در حد کاغذ باقی می‌ماند؛ مبارزه با ویروس کرونا هم در حد مصوبات کاغذی باقی مانده‌است. دغدغه ورود سویه‌های جدید ویروس کرونا از کشور هندوستان ثبات روحی و آرامش روانی جامعه را متاثر کرده و گاهی مخرب‌تر از خود بیماری است. کوچک‌ترین غفلت و بی‌توجهی نسبت به این مساله می‌تواند این احتمال قوی را به واقعیت عینی و میدانی تبدیل و در زمانی کوتاه، نظام سلامت کشور را زمینگیر کند.

این درحالی است که مقدار تاثیر واکسن بر جهش‌های ویروس هنوز به‌طور کامل مشخص نیست و باید در معرض پژوهش‌های دقیق علمی و آزمایش‌های مکرر بالینی قرار گیرد؛ به همین دلیل بیم این مورد دوباره به خانه اول مبارزه با کرونا بازمی‌گردد.

بنابراین امنیت سلامت و زندگی میلیون‌ها نفر از مردم در معرض خطر است و نیاز داریم هرچه سریع‌تر تصمیم‌های مناسبی گرفته شود. این درحالی است که عملکرد مناسبی را از ستاد ملی مقابله با کرونا شاهد نیستیم. به نظر می‌رسد باید نام ستاد ملی مبارزه با کرونا را به ستاد دولتی مبارزه با کرونا تغییر داد؛ چراکه هیچ میلی برای کنترل و مدیریت بیماری کرونا در اعضا و رئیس ستاد دیده نمی‌شود. این روزها برخی مدیران به فکر انتخابات ریاست جمهوری هستند و تمایلی به مبارزه با بیماری کرونا ندارند. مجلس شورای اسلامی هم نمی‌تواند برای این عملکرد نامناسب کاری انجام دهد، ستاد ملی مبارزه با کرونا، فراقانونی است و از طرف شورای امنیت ملی حمایت می‌شود. بارها رئیس مجلس شورای اسلامی، درخواست نظارت بر عملکرد ستادملی مبارزه با کرونا را داده، درخواستی که به سرانجام نرسیده‌است. نتیجه این شده‌است که ستادملی مبارزه با کرونا خودش تصمیم می‌گیرد، اعمال می‌کند و به هیچ کسی هم پاسخ نمی‌دهد؛ در این میان تنها مردم از بی‌تدبیری و تصمیمات نادرست زیان می‌بینند و آمار مرگ و میر ناشی از بیماری کرونا افزایش پیدا می‌کند.

فرآگیری کرونا و موج چهارم سبب شده بیشتر آرامستان‌های کشور این روزها پیش از گذشته درگیر قربانیان کرونا باشند

عکس: میزان

احتمال تغییر زمان امتحانات نهم و دوازدهم

محسن حاجی بابایی، وزیر آموزش و پرورش گفت: براساس مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش، امتحانات پایه‌های نهم و دوازدهم به‌دلیل حیاتی بودن آن باید حضوری باشد. وی ادامه داد: البته اگر ستاد ملی مقابله با کرونا در روزهای آینده محدودیت‌هایی را به ما توصیه کند، ممکن است زمان برگزاری امتحانات را جابه‌جا کنیم. به‌گفته حاجی‌میرزایی، ارزشیابی‌سایر پایه‌های تحصیلی در اختیار شورای مدرسه است تا به هر روشی که صلاح می‌دانند، عمل کرده و امتحانات را برگزار کنند. / جام‌جم‌دیلی

جهش ویروس ها به ایران

تکلیف پیک چهارم کرونا هنوز مشخص نیست اما خبرها از ورود ویروس جهش یافته آفریقایی و هندی به کشور حکایت دارد

«روز سیاه کرونا»، حالا ترجیح‌بند آمارهای روزانه وضعیت ابتلا و مرگ و میره‌است. هر روز رسانه‌ها به پیوست همین ترجیع‌بند تلخ به انعکاس خبرهای روزانه می‌پردازند. در روز پیش رکورد تعداد قربانیان روزانه طی همه‌ماه‌های شروع این فراگیری شکسته شد و ۴۹۶ نفر جان عزیزشان را از دست دادند؛ آن هم در حالی که کمتر از یک ماه پیش تعداد قربانیان کرونایی در ایران دورقمی بود، جایگاهی که حالا به رویا می‌ماند. این روند اما قرار است تا کجا ادامه پیدا کند؟ بطور باید این روند افسارگسیخته مهار شود؟ تا کجا می‌توانیم همه پاراشتها‌ها را به عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی از سوی مردم گره بزنیم؟ تاکی می‌شود ستاد ملی مقابله با کرونا از اتهام سوءمدیریت‌هایش در شکل‌گیری وضعیت موجود شانه خالی کند؟ اصلا حالا ما با نزدیک به ۵۰۰ کشته روزانه کجای موج چهارم قرار داریم؟ هفته پیش و در روزی که ۴۰۵ قربانی کرونایی داشتیم، علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا اعلام کرد: «هنوز به قله موج چهارم نرسیده‌ایم». دیروز ایرج حریرچی، معاون وزارت بهداشت گفت: «کشته‌های روزانه تا ۷۰۰ نفر» در روز هم خواهد رسید. در این میان تاریخ‌هایی هم برای پایان این کابوس اعلام شده؛ تاریخ‌هایی که البته بیشتر به گمانه می‌ماند. سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا ۲۹ فروردین گفت: «پیش‌بینی می‌کنیم که هفته آینده به قله می‌رسیم» به این مفهوم که امروز که هشتم اردیبهشت است باید به قله موج چهارم رسیده باشیم. اما دیروز معاون درمان وزارت بهداشت برای پایان کابوس موج چهارم تاریخ دیگری را مطرح کرد او گفت: «خبر بد این است که حداقل تا دو هفته آینده روند مرگ و میر صعودی خواهد بود.» در این میان کشتار کرونا در هند به رسانه‌های ما هم کشیده شده، مرگ روزانه بیش از ۲۰۰۰ نفر در این کشور باعث شده وزیر بهداشت و درمان درخواست قطع پروازهای ایران به پاکستان و هند را داشته باشد تا تجربه تلخ چین و انگلیس دوباره تکرار نشود اما حالا آن‌طور که سعید نمکی می‌گوید، هم ویروس کرونای جهش یافته در آفریقای جنوبی به جنوب ایران رسیده و هم دریگی از شهرستان‌ها برخی شهروندان هندی به کرونا دچار شده‌اند.

میثم اسماعیلی

جامعه

کشته‌های داخلی ویروس‌های خارجی

در حوزه مرگ و ابتلا همچنان در حال صعودیم، هر چند احتمالا باید خوشحال باشیم که قربانیان دیروز ما ۳۴ نفر کاهش نسبت به دو روز پیش به ۴۶۲ نفر رسیده، ۴۶۲ جان عزیزی که از دست رفته است. خبرها اما خوشحال‌کننده نیست، سعید نمکی می‌گوید، صدای پای کرونای هندی به گوش می‌رسد و البته بدتر این‌که پای کرونای آفریقایی هم به ایران باز نشده است. چند ساعت بعد از این حرف‌های وزیر بهداشت اما معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار بوشهر خبر داد: «از ۱۹ شهروند هندی که روز یکشنبه به این استان آمدند و در دو گروه هشت و ۱۱ نفره در دو مهمان‌پذیر ساکن شدند، تست کرونای هشت‌نفرشان مثبت اعلام شده است.» با این حساب حالا ایران در حالی روزانه نزدیک به ۵۰۰ کشته کرونایی دارد که اعلام شده کرونای هندی و آفریقایی جنوبی هم در ایران دیده شده است و همه اینها در حالی است که هم وزیر بهداشت و درمان و هم بسیاری از کارشناسان حوزه بهداشتی اعلام کرده‌اند ما در کوران موج چهارم فراگیری هنوز به قله آن هم نرسیده‌ایم، به این مفهوم که هنوز وضعیت در بدترین شرایط خودش قرار ندارد.

کجای موج چهارم قرار داریم؟

این گزاره که ما به قله موج چهارم هم هنوز نرسیده‌ایم با چه استدلالی همراه است؟ وقتی علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا گفته بود هفته آینده به قله می‌رسیم حتما که باید با توجه به معیارهایی آن را عنوان کرده باشد، هر چند گذشت هشت روز از آن ادعا نشان داد این‌گفته علیرضا رئیسی هم اشتباه بوده است. ایرج حریرچی، معاون درمان وزارت بهداشت و درمان اما چند روز پیش اعلام کرد تعداد کشته‌های روزانه ما احتمالا به ۷۰۰ نفر در روز هم خواهد رسید. این عدد در حالی از زبان او اعلام شد که حریرچی مبنای آن را پیش‌بینی دانشگاه واشنگتن آمریکا دانسته است. هر چند معاون درمان وزارت بهداشت اعلام کرده این مرجع «یکی از معتبرترین مراکز پیش‌بینی بیماری‌ها» در جهان است اما آن را «سلاک قرار نمی‌دهد»، این مرکز پیش‌بینی کرده تا ۲۵ اردیبهشت افزایش موارد مرگ در ایران تا حدود ۷۰۰ مورد برسد و پس از آن روند نزولی آغاز خواهد شد و تا اواخر خرداد به ۲۰۰ مرگ روزانه خواهد رسید؛ سؤال این است که مبنای این پیش‌بینی‌ها چیست؟ آیا مؤلفه‌ای برای فهم این‌که کجای موج چهارم قرار داریم وجود دارد؟ این شاخص چیست که به ما می‌گوید هنوز به قله موج چهارم کرونا در ایران نرسیده‌ایم؟ مسعود یونسیان، اپیدمیولوژیست معتقد است این شاخص یک شاخص علمی که بگوییم ما با یک ابزاری آن را اندازه‌گیری می‌کنیم یا یک عدد و آماری که ما بگوییم به آن می‌رسیم نیست. او به جام‌جم می‌گوید: «این شاخص در واقع به نوعی یک قضاوت کارشناسانه و نخبگان است که به ما می‌گوید ما به آن قله رسیده‌ایم یا نه؟ با نگاه به موارد روزانه ابتلا و مرگ‌ومیرها و مقایسه آن با روزهای گذشته به این نتیجه می‌رسیم که آیا به قله موج چهارم رسیده‌ایم یا خیر.»

آن‌طور که این اپیدمیولوژیست به جام‌جم می‌گوید: مؤلفه‌های دیگری هم در این قضاوت مؤثر است. از جمله میزان رعایت بهداشت عمومی، محافظت از انتقال، بهداشت تنفسی و کلا اقداماتی که هم دولت و هم مردم باید انجام دهند. یونسیان می‌گوید: «همه اینها می‌تواند ابزاری برای پیش‌بینی این نتیجه باشد که آیا ما به سمت قله موج چهارم در حرکت هستیم؟ اما این‌که ما بگوییم ما به این قله رسیده یا قله موج چهارم را پشت سر گذاشته‌ایم مشخصا با چیزی که ما به آن منحنی اپیدمیولوژیک می‌گوییم و شامل مقایسه تعداد موارد با دوره‌های مشابه گذشته است همخوانی ندارد.»

چرخه معیوب اتفاقات تکراری

هر موج تازه کرونا با مؤلفه‌های رفتاری ثابتی از سوی مسؤولان ستاد ملی و البته وزارتخانه بهداشت و درمان همراه است. به نظر می‌رسد که در یک چرخه تکراری اتفاقات مشابه قرار گرفته باشیم، ابتدای این چرخه عجیب هم «تکذیب» مسؤولان قرار دارد. در حالی که استانداری بوشهر اعلام کرده هشت تبعه هندی با تست مثبت کرونا در این استان شناسایی شده‌اند، رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌گوید: «تاکنون هیچ موردی از ابتلا به ویروس کرونای هندی در کشور شناسایی نشده است.» آن‌طور که محمد مهدی گویا گفته هیچ موردی از ابتلا به ویروس کرونای هندی چه به

کرونای هندی بدتر از انگلیسی

این روزها بحث درباره گونه جهش یافته هندی داغ است. سعید نمکی دیروز در نامه‌هایی به رؤسای دانشگاه‌های علوم پزشکی بر ارائه مستمر گزارش کنترل مرزهای استان‌های شرقی، جنوب شرقی و مرزهای دریایی جنوب و پروازهای ورودی از کشورهای پاکستان و هندوستان تاکید کرد. او خواسته این گزارش‌ها «به طور مستمر و روزانه به دفترش» ارسال شود. جلیل مختار، عضو مجمع نمایندگان استان خوزستان در مجلس هم مشاهده ویروس کرونای هندی در عراق را تهدیدی برای شهرهای مرزی به‌ویژه آبادان و خرمشهر دانسته و از وزای کشور و بهداشت و درمان خواسته تا تدابیری را جهت منع تردد از این مرزها اتخاذ کنند. اما چرا باید از گونه هندی کرونا بترسیم؟ – سرایت‌پذیری گونه جهش یافته انگلیسی این ویروس به گفته کارشناسان تا ۷۰ درصد بیشتر از کرونای چینی است. اما حالا ویروس‌شناسان معتقدند کرونای هندی در مسری بودن و شدت بیماری یک سر و گردن از کرونای انگلیسی هم بالاتر است؛ تنها سلاح موجود برای مبارزه با ویروس هندی رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی است.

تنها راهکار، رعایت پروتکل‌هاست

نگاهی به نمودار روند درصد رعایت پروتکل‌های بهداشتی در کشور نشان می‌دهد هر موج در ایران زمانی به اوج خود رسیده که درصد رعایت پروتکل‌های بهداشتی به میزان قابل توجهی پایین آمده است. این نمودار، نتیجه پایش و تویق وزارت بهداشت و بررسی میزان رعایت پروتکل‌ها در یک سال گذشته است و نشان می‌دهد به عنوان مثال در فروردین ۹۸ که رعایت پروتکل‌های بهداشتی به بالاترین حد خود رسید، باعث شد موج اول کرونا فروکش کند. مقایسه ارتباط موج‌های اول تا چهارم کرونا و درصد رعایت

خشونت در محیط کار، محصول دورکاری

علیرضا رئیسی، معاون بهداشت وزیر بهداشت، خشونت در محیط‌های کاری را حاصل دورکاری در دوره کرونا عنوان کرد. وی گفت: شیوه‌های کاری جدید از قبیل استفاده گسترده از دورکاری، فرصت‌های زیادی را برای کارگران فراهم کرده اما در عین حال خطرات بالقوه ایمنی و بهداشت حرفه‌ای به‌ویژه خطرات روانی اجتماعی و خشونت را نیز در محیط کار به همراه داشته است. / جام‌جم‌دیلی

صورت سرپایی و چه بستری در کشور نداشته‌ایم و هر نوع شایعه در این زمینه تکذیب می‌شود؛ ادامه ماجرای رفتارهای تکراری در چرخه معیوب هم درست بر طبق فرمول ثابت موج‌های قبلی ادامه پیدا می‌کند. وزیر بهداشت و درمان نامه نوشته که پروازهای پاکستان و هند را متوقف کنید و از سوی دیگر اهالی بهارستان برای وزیر کشور و وزارت بهداشت خط و نشان کشیده‌اند که مرزهای عراق را کنترل کنید چرا که موارد ابتلای کرونای هندی در عراق دیده شده‌است. ادامه این چرخه قابل پیش‌بینی است؛ مبتلایان به ویروس کرونای هندی در ایران تایید می‌شود، آمارهای ابتلا و مرگ‌ومیرها افزایش پیدا می‌کند و البته وزیر بهداشت و درمان هم احتمالا نامه‌ای گلایه‌آمیز خواهد نوشت با این محور که: «گفتیم مرزها را ببندید و نبستید!» ادامه راه هم احتمالا گلایه و جد مسؤولان برای مقصریابی شرایط موجود خواهد بود.

وقتی واکسن کارایی ندارد

هراس از ویروس هندی در ایران در حالی است که هنوز به صورت رسمی ورود این ویروس به ایران تایید نشده است. هرچند تا امروز تست کرونای هشت تبعه هندی که اتفاقا سه روز پیش به ایران آمده‌اند، مثبت اعلام شده اما مسؤولان وزارت بهداشت همچنان ورود ویروس هندی را تکذیب کرده‌اند. در این میان اما آنچه از سوی بالاترین مقام بهداشتی ایران تایید شده، ورود گونه آفریقایی جنوبی ویروس کروناست. سعید نمکی دیروز اعلام کرد «باید خبر ناخوشی به مردم» بگوید و آن خبر ناخوش این است که «در یکی از استان‌های جنوبی برای اولین بار سه مورد ویروس آفریقایی جنوبی را در یک مجموعه پیدا کردیم.» اگر در رابطه با فراگیری کرونا و گونه‌های هندی و انگلیسی آن همواره مطالبه واکسیناسیون عمومی مطرح بوده است در رابطه با گونه آفریقایی آن همین سلاح هم چندان کارایی ندارد. وزیر بهداشت و درمان دیروز گفت: «امیدوارم بتوانیم در این مرحله چوب سنگین بر گرده نظام سلامت با رعایت نکردن فاصله‌گذاری و پروتکل‌ها وارد تکنیم تا خدایی نکرده بعد از ویروس انگلیسی به دام شیوع گسترده ویروس آفریقایی جنوبی نیفتیم که از همه اینها سرسخت‌تر است و بسیاری از واکسن‌ها ریش جواب نداده و اگر هم جواب بدهد مختصر است.» هولناکی ویروس کرونای آفریقایی جنوبی در همین نکته‌ای است که سعید نمکی اشاره کرد؛ این به آن کرده است. این‌که حالا به گونه‌ای از کرونا روبه‌روسیم که واکسن‌ها هم روی آن اثر قابل توجهی ندارند.

پروتکل‌های بهداشتی با یک هشدار همراه است. اواخر بهار سال گذشته، موج دوم وقتی زبانه کشید که میزان رعایت پروتکل‌ها به ۱۷ درصد، یعنی پایین‌ترین میزان رسیده بود، اما در چند هفته اخیر موج چهارم در شرایطی کشور را قریز پوش کرد که درصد رعایت پروتکل‌ها به ۵۵ درصد رسیده بود. این آمارها نشان می‌دهد هر چه جهش‌های ویروس بیشتر می‌شود برای مقابله با آن باید پروتکل‌های بهداشتی با جدیت بیشتری رعایت شوند. حالا در شرایطی رعایت پروتکل‌های بهداشتی به گفته مسوولان وزارت بهداشت و درمان به حدود ۶۰ درصد رسیده که آنها معتقدند در برابر سرایت‌پذیری ویروس هندی این درصد جوابگو نخواهد بود.